

til saadanne Ting som de nye Offenbachske Parodier, eller hele den Classe af den franske Litteratur, der maaffee kan tilgives og forklares under romanske Samfundsforhold, hvor i det Hele Opfattelsen er en anden end den, vi kjende, men som ikke hos os kan træde frem med denne Undskyldning, idet den her kun søger at tiltale den rene flære Sandhelighed. Derfor siger jeg: Alt, hvad der gaaer ud paa at borttage Sammenhængen imellem Staten og Theatret, er i mine Dine rettet paa at tilintetgjøre Theatrets nationale og litteraire Betydning. Naar der saa vises hen til Kommunen som den, der kan være opfordret til, om ikke at bære Theatret, saa dog i alt Fald at understøtte dets Virksomhed, saa maa det være mig tilladt at henvisse til den slaaende Udvikling, der er givet til Besvarelsen af dette Spørgsmaal i den af den i 1851 nedsatte Commission afgivne Betænkning, en Betænkning, som jeg tillægger saa stort Værd, og som jeg nylig har gennemlæst med saa stor Glæde, at jeg ret meget kunde have ønsket, at den sidst nedsatte Commission vilde have forøget sit tykke Hefte med et Aftryk deraf. Det er i denne Betænkning viist, hvorledes man gjør sig skyldig i en Selvmodsigelse, naar man vil paalægge en Kommune et Bidrag til en saadan Institution som Theatret. Og i Sandhed, mine Herrer! jeg seer heller ikke, hvorfor ikke Forbringerne skulde kunne udstrækkes langt videre, hvorfor de skulde standse ved Theatret. Jeg seer ikke rettere, end at der er en stor Mængde Institutioner, som have Betydning for det offentlige og aandelige Liv, og som tilføre Kommunen Fordel, som idetmindste maae siges at svare til dem, den har af det kongelige Theater, Institutioner, der med ligesaa fuld Ret som Theatret maatte kunne gjøre Fordring paa Understøttelse fra Kommunens Side. Jeg seer saaledes ikke, hvorfor man ikke med samme Ret maa kunne fordrø Understøttelse for Universitetet; hvorfor man ikke skulde kunne med samme Ret fordrø Understøttelse af den til Metropolitanskolen, Understøttelse af den til Bibliothekerne og Samlingerne, Understøttelse af den for Kunstacademiet. Jeg seer ikke, hvor den rette Grændse skulde være, naar man først har forladt denne i og for sig klare og tydelige

Linie, der er dragen imellem de Ting, der vedrøre det hele Folk og dets aandelige Liv, og de Ting, der vedrøre de enkelte Communer, og som ere af en reent materiel Natur. Jeg kan derfor ikke Andet end i høi Grad beklage, at en Minoritet i Commissionen har ladet sig henrive endogsaa til en Ytring som den, der findes i Commissionens Betænkning Pag. 28, hvor dette Mindretal omtaler som den sidste Udvei — medens det dog er saa godmodigt at erkjende, at der nødvendig maa gribes til den —, at „paabyde Kommunen at udrede en Afgift til Theatret“. Ja, den lovgivende Magt kan gjøre saare mange Ting, og det er jo rimeligt, at Enhver vilde respectere, hvad den lovgivende Magt vedtager, og høre sig for dens Beslutninger; men dette siger jeg, at en større Bold kan jeg ikke tænke mig, end at den lovgivende Magt skulde kunne paalægge een enkelt af Landets Communer en aarlig Afgift til en Statsinstitution. Man kunde med samme Ret vedtage en Lov, der bestemte, at Besidderne af de 4 største Grevskaber i Landet skulde hver udrede 10,000 Rd. aarlig dertil; det ene vilde ikke være en Smule mere grovt end det Andet. Jeg haaber, at det Rigtige vil erkjendes at være dette, at man lader Staten bære sine Udgifter og Kommunen bære sine. Forholdet kan ofte nok være vanskeligt at opgjøre, saa det er ikke værd at drage et Punkt ind som dette, der kun vilde være det første Skridt paa en Bane, der endte med haabløs Forvirring. Under de Forudsætninger, jeg nu har udvillet, kan jeg ikke komme til anden Formening, end at det af Commissionen udarbejdede Forslag maa siges i det Hele taget at være ussikkert til det Formaal, det dog stiller sig, nemlig at bevare Theatret som en af Staten understøttet og for den nationale litteraire Udvikling betydningsfuld Anstalt. Jeg har ikke kunnet komme til andet Resultat, end at Commissionen tværtimod vil bevirke, at Theatret vil gaae en uundgaaelig Undergang imøde. Jeg behøver ikke at sige, at jeg meget vel veed at vurdere baade det Arbejde og den Villie, som har besjælet Commissionens Medlemmer. Den, der blot een Gang i sit Liv har været saa uheldig at have havt Sæde i en Commission og været med til at begaae en Commis-